

**Federacija Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije
Mostar**

INFORMACIJA

**o aktivnostima u postupku izdavanja Energetske dozvole za izgradnju VE Baljci
privrednog društva „TOMKUP“ d.o.o. Tomislavgrad**

Mostar, decembar 2019. godine

INFORMACIJA

o aktivnostima u postupku izdavanja Energetske dozvole za izgradnju VE Baljci privrednog društva „TOMKUP“ d.o.o. Tomislavgrad

Uvod

Informacija ima za cilj da informiše i upozna Vladu Federacije Bosne i Hercegovine i Parlament Federacije Bosne i Hercegovine o aktivnostima koje provodi privredno društvo „TOMKUP“ d.o.o. Tomislavgrad u postupku pribavljanja neophodnih dozvola za realizaciju projekta izgradnje vjetroelektrane Baljci, nazivne instalisane snage 48 MW, 16 vjetroturbina s nazivnom snagom od 3 MW (16x3 MW), odobrene snage priključenja 48 MW (16x3MW) i planirane godišnje proizvodnje električne energije u iznosu od 145,728 GWh koja se planira graditi na planinskom području sjevernog dijela općine Tomislavgrad. Navedena lokacija je izabrana temeljem sljedećih osnovnih kriterija:

- učestalost i intenzivnost povoljnih vjetrova
- nenaseljenost
- uz selektivni pristup mogućnost korištenja prostora bez šumske vegetacije
- blizina pristupnih puteva i prenosa električne energije
- lokacija nije pod nekim režimom zaštite (prirodne ili kulturne baštine)
- lokacija nije namjenjena razvoju neke druge djelatnosti.

Na području Hercegbosanskog kantona (Kantona 10), tačnije na prostoru općina Kupres, Livno i Tomislavgrad, postoji više potencijalnih zona koje zadovoljavaju potrebne energetske zahtjeve za instalisanje vjetroelektrana. Privredno društvo „TOMKUP“ d.o.o. Tomislavgrad je izvršilo neophodna istraživanja i mjerenja vjetropotencijala na dijelu prostora općine Tomislavgrad, s ciljem realizacije projekta izgradnje vjetroelektrane za proizvodnju električne energije.

Realizacijom projekta izgradnje VE Baljci iskoristio bi se dio vjetro potencijala na području zapadnog dijela Bosne i Hercegovine, čime bi se stvorila mogućnost povećanja energetske bilansa u Federaciji BiH za planiranu godišnju proizvodnju električne energije u iznosu od 145,728 GWh. Na takav način bi se proširili proizvodni elektroenergetski kapaciteti za 48 MW instalisane snage i doprinjelo diversifikaciji izvora električne energije i samim tim povećao udio proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije.

Činjenica je da su investicije osnovna pokretačka snaga privrede i temelj razvoja svake nacionalne ekonomije, te da je njihova dinamika i efikasnost ulaganja od presudnog značaja za ekonomski napredak svake zemlje, a posebno lokalne zajednice na čijem prostoru se implementira investicija.

Projekat izgradnje VE Baljci, na lokalitetu općine Tomislavgrad, bi imao ogroman značaj za cijelo područje općine Tomislavgrad i šire društvene zajednice. Realizacijom projekta došlo bi do značajnog ekonomskog napretka cijelog regiona što bi osiguralo preduslov za ekonomski razvoj kako općine Tomislavgrad tako i Hercegbosanskog kantona, a sve po osnovu ugovorenih prikupljenih godišnjih sredstava od proizvedene i naplaćene električne energije, dok bi se iznos poreza na dobit uplaćivao u proračun Federacije BiH

Općinsko vijeće Tomislavgrad je dana 28.06.2013. godine donijelo Odluku o utvrđenom javnom interesu za izgradnju Vjetroelektrane Baljci, na K.O. Baljci i K.O. Šuica, Općina Tomislavgrad, kao i Odluku od 03.07.2013. godine, kojom se utvrđuje javni interes za izgradnju Vjetroelektrane Baljci, sa podacima o nekretninama za koje se predlaže izvlaštenje.

Informacija sadrži:

- A. Hronologija aktivnosti u realizaciji projekta izgradnje VE Baljci.
- B. Status projekta izgradnje VE Baljci.
- C. Prijedlog zaključka.

A. Hronologija aktivnosti u realizaciji projekta izgradnje VE Baljci.

Privredno društvo „TOMKUP“ d.o.o. Tomislavgrad je pokrenuo niz aktivnosti u postupku pribavljanja potrebne dokumentacije, dozvola, saglasnosti od nadležnih institucija i tijela, za dobivanje odobrenja za građenje novog proizvodnog ekektroenergetskog objekta, VE Baljci.

U skladu s važećom prostorno-planskom dokumentacijom općine Tomislavgrad, Kantona 10 i Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, definisan je prostor za izgradnju VE Baljci u okviru šireg obuhvata u općini Tomislavgrad.

Pravni okvir za realizaciju ovog projekta čine dva dokumenta: Ugovor o koncesiji potpisan sa Ministarstvom privrede Kantona 10, broj: 05-04-2-1-23/11 dana 19.04.2011. godine i Ugovora o međusobnoj saradnji s općinom Tomislavgrad, broj: 02-23-1057/11 od 22.06.2011. godine.

Tokom aktivnosti koje je privredno društvo „TOMKUP“ d.o.o. Tomislavgrad pribavio je dio neophodne dokumentacije koja je potrebna za izgradnju složenih elektroenergetskih objekata.

Hronološkim slijedom pribavljeni su sljedeći dokumenti:

- Lokacijska dozvola, broj: 07-23-3-1356/08 od 13.06.2009. godine, uz kartografski prikazi vjetroolja, za podizanje stupa na kojem bi bili postavljeni mjerni uređaji koji će omogućiti ispitivanja vjetrova na prostorima Općine Tomislavgrad, izdata od Služba za graditeljstvo, prostorno uređenje i stambeno-komunalne poslove,
- Mjerni stup instaliran je na pozicijama shodno Gauss-Krügerovih koordinata Y= 6437029, X= 4853501, prostor Općine Tomislavgrad, K.O. Baljci .Trajanje mjerenja ; od 03.12.2009. godine. Visina mjernog stupa : mjerna oprema na visinama 50 m, 40 m, 30 m i 10 m,
- Elaborat tehničkog rješenja priključenja VE Baljci na prienosnu mrežu BiH, "Hrvoje Požar", Zagreb, Republika Hrvatska, januar 2012. godine,
- Saglasnost Javnog komunalnog poduzeća Tomislavgrad d.o.o., br.: 03-374/12, od 16.05.2012. godine,
- Stručno mišljenje Zavoda za zaštitu spomenika pri Federalnom ministarstvu kulture i sporta, broj: 07-40-4-3908-1-AFP/12, od 25.06.2012. godine,
- Mišljenje JP Ceste FBiH, broj: 01-02.2-3176-1/13-RK od 20.05.2013. godine, u kojem se navodi da predmetni lokalitet se nalazi van zaštitnog pojasa magistralne ceste M 15,
- Rješenje o odobrenju za izgradnju priključka na magistralnu cestu M-15, broj: Up-1-02.2-23-356/15-RK izdato od JP Ceste FBiH,
- Obavještenje Centra za uklanjanje mina u BiH, broj: 04-36-1221-1/12, od 27.06.2012. godine, u kome se navodi da se predmetno područje nalazi izvan definisanih sumnjivih površina,
- Saglasnost Ministarstva odbrane BiH, broj: 11-03-28-1493-1/13 od 29.04.2013. godine,

- Idejni projekt ovjeren je od strane Federalnog ministarstva prostornog uređenja broj.:UPI/03-23-2-158/12 MT,

1. Idejni projekt (Platoi i pristupni putevi) izrađen je od strane «ES Hydrotechnics» d.o.o. Sarajevo, 04.2012. godine ,

2. Idejni projekt trafostanice i Idejni projekt upravne zgrade, izrađen je od strane «Uniprojekt» d.o.o. Goražde, 04.2012. godine,

- Elaborat tehničkog rješenja priključenja VE Baljci na prijenosnu mrežu, april 2015. godine , Energetski institut «Hrvoje Požar», Zagreb, Hrvatska,

- Rješenje o prenamjeni šumskog zemljišta, broj: 08-04-26-5-4/13, od 13.02.2013. godine, izdato od Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Glamoč, Hercegbosanskog kantona,

- Rješenje Općinskog vijeća Tomislavgrad, broj: 01-02-1111/13, od dana 03.07.2013. godine o utvrđenom javnom interesu izgradnje Vjetroelektrane Baljci, K.O. Baljci i K.O. Šuica , Općina Tomislavgrad ,

- Rješenje Općine Tomislavgrad, Službe za gospodarstvo, inspekciju i zajedničke poslove, broj: 03-24-1113/13, od 27.08.2013. godine, kojom se daje poljoprivredna saglasnost za promjenu poljoprivrednog zemljišta u građevinsko zemljište,

- Sporazum o razumjevanju, zaključen dana 01.07.2015. godine između Siemens d.d. Zagreb i „TOMKUP“ d.o.o. Tomislavgrad,

- Predugovor o isporuci vjetroturbina, zaključen dana 07.06.2016. godine između Siemens d.d. Zagreb i „TOMKUP“ d.o.o. Tomislavgrad,

- Ugovor o osnivanju prava građenja, broj: OPU-IP:200/16 od 11.05.2016. godine sklopljen između: općine Tomislavgrad i privrednog društva „TOMKUP“ d.o.o. Tomislavgrad,

- Ugovor o kupoprodaji nekretnina, broj: OPU-IP:322/16 od 04.07.2016. godine sklopljen između: općine Tomislavgrad i privrednog društva „TOMKUP“ d.o.o. Tomislavgrad,

- Rješenje odobrenja za izgradnju priključka na magistralnu cestu M-17, dionica 009 Šujica-Kolo, broj: UP-1-02.2-23-356/15-RK,

- Rješenje o ustanovljenju prava stvarne služnosti, broj: 05/2-31-3-314-1/16 od 03.06.2016. godine, izdato od Službe za geodetske poslove, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina općine Tomislavgrad.

Aktivnosti koje su u toku:

- konačni prijedlog ugovora sa „ Simens“-om,
- konačna struktura financiranja,
- evaluacija ponuda izvođača građevinskih i elektro radova,
- priprema teksta natječaja za nadzor izvođača radova.

Aktivnosti koje se planiraju provesti u budućnosti:

- priprema i izrada dokumentacije do faze „spremno za izgradnju“, kao i sve potrebne dozvole, saglasnosti, licence i ugovore,
- proširiti suradnju sa „Simens“-om, na proizvodnju i distribuciju dijelova turbina i na području BiH,
- potpisivanje ugovora za nadzor izvođača radova.

B. Status projekta izgradnje VE Baljci

U postupku pribavljanja odobrenja za građenje, građevinske dozvole, za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih elektroenergetskih objekata investitori trebaju ishoditi Energetsku dozvolu. “Energetska dozvola” je upravni akt koji izdaje

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije investitoru u postupku dobivanja potrebnih dozvola za izgradnju proizvodnog elektroenergetskog objekta.

Po odredbama člana 78. st. (3) i (6) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13,94/15 54/19) i člana 23. stav (2) Uredbe o postupku, kriterijima, formi i sadržaju zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih proizvodnih postrojenja ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/14) propisano je da za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih proizvodnih elektroenergetskih objekta koji su iz nadležnosti Federacije BiH i čija je instalisana snaga jednaka ili viša od 30 MW, Energetsku dozvolu izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije uz prethodno pribavljenu saglasnost Vlade Federacije BiH i Parlamenta Federacije BiH.

Privredno društvo „TOMKUP“ d.o.o. Tomislavgrad podnijelo je zahtjev za izdavanje Energetske dozvole za izgradnju novog proizvodnog objekta VE Baljci, instalisane nazivne snage 48 MW i planirane godišnje proizvodnje električne energije od 145,728 GWh.

Privredno društvo je postupilo u skladu sa članom 16. Uredbe o postupku, kriterijima, formi i sadržaju zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih proizvodnih postrojenja, dostavio svu traženu dokumentaciju, u originalu ili ovjerenoj kopiji koja nije starija od 60 dana.

U okviru obaveze, da se pribave potrebna upravna akta, dozvole, ovlaštenja i druga akta za korištenje prava, „TOMKUP“ d.o.o. Tomislavgrad je pribavio Rješenje o izdavanju urbanističke saglasnosti za izgradnju VE Baljci i podnio zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje uz prethodno riješene sve imovinsko-pravne odnose.

Uz svu potrebnu dokumentaciju koja je propisana članom 16. Uredbe, podnosilac zahtjeva TOMKUP d.o.o. Tomislavgrad između ostalog je dostavio i sljedeću dokumentaciju:

- Ugovor o koncesiji, broj: 05-04-2-18-23/11 od 19.04.2011. godine, sklopljen između Ministarstva privrede Hercegbosanskog kantona i privrednog društva „TOMKUP“ d.o.o. Tomislavgrad,
- Aneks Ugovora o koncesiji br. 1 od 08.04.2016. godine, sklopljen između Ministarstva privrede Hercegbosanskog kantona i privrednog društva „TOMKUP“ d.o.o. Tomislavgrad,
- Aneks Ugovora o koncesiji br. 2 od 13.04.2016. godine, sklopljen između Ministarstva privrede Hercegbosanskog kantona i privrednog društva „TOMKUP“ d.o.o. Tomislavgrad,
- Prethodnu vodnu saglasnost, broj: UP/40-1/25-2-84/11, od 27.07.2011. godine izdatu od Agencije za vodno područje Jadranskog mora Mostar,
- Okolinsku dozvolu, broj: UPI/05/02-23-5-195/11 SS od 23.11.2011. godine, izdatu od Federalnog ministarstva okoliša i turizma,
- Rješenje o urbanističkoj saglasnosti, broj: UPI/ 03-23-2-158/12 MT, od 03.09.2013. godine, izdato od Federalnog ministarstva prostornog uređenja,
- Rješenje o produženju važenja urbanističke saglasnosti, broj: UPI/ 03-23-2-158/12-1 MT, od 22.09.2014. godine, izdato od Federalnog ministarstva prostornog uređenja,
- Ugovor o osnivanju prava građenja sklopljen između općine Tomislavgrad i „TOMKUP“ d.o.o. Tomislavgrad, otpравak izvornika OPU-IP 200/16, po notaru Anđe Šušnjar, od 11.05.2016. godine,

- Ugovor o kupoprodaji nekretnina sklopljen između općine Tomislavgrad i „TOMKUP“ d.o.o. Tomislavgrad, otpravak izvornika OPU-IP 322/16, po notaru Anđe Šušnjar, od 04.07.2016. godine,
- Rješenje o upisu prava građenja, kao stvarnog tereta u kolonu C lista na nekretninama upisanim u A listu zk. ul. br. 1322 k.o. Šuica, vlasništvo općine Tomislavgrad sa dijelom 1/1 u korist „TOMKUP“ d.o.o. Tomislavgrad,
- Certifikat br. 20-2015. od 20.04.2015. godine za priključenje proizvodnog elektroenergetskog objekta u skladu sa zahtjevima Projektnog zadatka, te zapisnik br. 467-2/15 od 09.04.2015. godine koji je sastavni dio certifikata, izdat od strane NOS-a BiH,
- Uslovi za priključak korisnika na prenosnu mrežu br. 15/15, broj: 03-5013/15 od 23.04.2015. godine, izdati od Elektroprenosa BiH,
- Izjava o prihvaćanju uslova za priključak Korisnika na prijenosnu mrežu, potpisana od strane Korisnika od 07.05.2015. godine,
- Vodnu saglasnost, broj: UP/40-1/25-3-158/15 od 05.01.2016. godine izdata od Agencije za vodno područje Jadranskog mora Mostar.

Kada je u pitanju gradnja vjetroelektrana, po strateškom planu i programu razvoja energetskog sektora Federacija Bosne i Hercegovine, očekivani kapaciteti bi bili od cca 570 MW. Shodno realizaciji projekata izgradnje vjetroelektrana u Federaciji Bosne i Hercegovine i statusu priključenja na prenosnu mrežu, Vlada Federacije BiH, Zaključcima V. broj: 1063/2014 od 05.06.2014. godine, dozvoljava Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije da dâ prethodnu saglasnost za priključak na prenosnu mrežu.

Prethodna saglasnost za priključak na prenosnu mrežu za vjetroelektrane, dodjeliti će se po redosljedu onim investitorima koji prvi dostave Ministarstvu dokaze o ispunjenju svih uslova iz zaključaka Vlade Federacije BiH. Potrebni dokazi za dobivanje prethodne saglasnosti za priključak na prenosnu mrežu su: Energetska dozvola, bankovna garancija kojom će se dokazati da su osigurana sredstva za financiranje projekta i potpisan predugovor o isporuci vjetroturbina za projekat.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, postupajući po kriterijima iz navedenog Zaključka Vlade Federacije BiH je do sada izdalo 3 (tri) prethodne saglasnosti za priključak na prenosnu mrežu i to za VE Podveležje, investitora JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo instalisane nazivne snage 48 MW, VE Mesihovina, investitora JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar instalisane nazivne snage od 50,6 MW i VE Jelovača investitora F.L. WIND d.o.o. Tomislavgrad instalisane nazivne snage od 36 MW, što ukupno iznosi 134,6 MW instalisanih kapaciteta vjetroelektrana u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK) na sjednici održanoj 14.03.2019. godine je donijela Odluku o odobrenju maksimalno moguće snage prihvata iz neupravljivih izvora električne energije, broj: 05-14-2-188-11/18, u elektroenergetski sistem Bosne i Hercegovine sa stanovišta mogućnosti regulacije sistema, kojom je odobren prijedlog Nezavisnog operatora sistema u Bosni i Hercegovini (NOS BiH), da predmetna snaga sa stanovišta mogućnosti regulacije sistema bude 460 MW za vjetroelektrane i 400 MW za fotonaponske elektrane.

Drugom tačkom navedene Odluke, Državna regulatorna komisija za električnu energiju poziva nadležna tijela Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, da u skladu sa dosadašnjom praksom usaglase međusobnu raspodjelu, uz mogućnost ustupanja jedne tehnologije u korist druge, ali uz poštivanje veličina koje su definisane Odlukom.

Ministarstvo energije i rudarstva RS se aktom, broj: 05.05/052-2905-1/19 od 25.03.2019. godine očitovao po predmetnoj problematici, podsjećajući na ranije postignute dogovore procjenjene granične snage priključka vjetroelektrana na prenosnu mrežu od 350 MW, te njenu raspodjelu između nadležnih entitetskih ministarstva u odnosu 230 MW za Federaciju BiH, a 120 MW za Republiku Srpsku.

Mogućnost priključenja snage u neupravljivim izvorima utvrđena je tada u iznosu oko 10% od ukupno instaliranih proizvodnih kapaciteta u BiH, odnosno instaliranih proizvodnih kapaciteta entiteta, što je orijentaciono 1/3 za Republiku Srpsku, a 2/3 za Federaciju BiH.

Polazeći od predhodno navedenog, da je usvojena Odluka o odobrenju maksimalno moguće snage prihvata iz neupravljivih izvora električne energije, podsjećajući na ranije postignute dogovore procjenjene granične snage priključka vjetroelektrana na prenosnu mrežu usaglasili smo se da se raspodjela kapaciteta između entiteta izvršiti na način da Republici Srpskoj pripada 1/3, a Federaciji BiH 2/3 maksimalno utvrđene snage, odnosno **307 MW za vjetroelektrane i 267 MW za fotonaponske elektrane** za Federaciju BiH.

C. Prijedlog zaključka

Postupajući po odredbama člana 78. st. (3) i (6) Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13,94/15 i 54/19) i člana 23. stav (2) Uredbe o postupku, kriterijima, formi i sadržaju zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih proizvodnih postrojenja ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/14), Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, da bi pripremilo nacrt Energetske dozvole i provelo javnu raspravu, treba da pribavi prethodnu saglasnost na postupak izdavanja Energetske dozvole za izgradnju Ve Baljci od Vlade Federacije BiH i Parlamenta Federacije BiH.

Imajući u vidu sve gore iznešeno Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije predlaže Vladi Federacije BiH da usvoji Informaciju o aktivnostima u postupku izdavanja Energetske dozvole za izgradnju VE Baljci, privrednog društva "TOMKUP" d.o.o. Tomislavgrad sa Prijedlogom zaključka, kao i Prijedlogom zaključka koji treba da donese Parlament Federacije Bosne i Hercegovine.